

Bùi Văn Phú

Trong cu c g p báo chí Vi t ng vù ng B c California hôm 12-10, Đ i S Hoa K t i Vi t Nam, ông Michael W. Michalak đã cho th y chính quy n Hoa K ph i gi i to s nghi ng i c a c hai phiá: Hà N i và c ng đ ng ng i M g c Vi t.

Cu c g p g di n ra t i phòng h p khách s n Fairmont, San Jose v i s tham d c a 30 phóng viên. Khi m t câu h i đ c nêu lên: “Ng i Vi t h i ngo i không tin t ng gì vào nhà n c Vi t Nam. Ông có tin chính ph Vi t Nam không?” Đ i S Michalak tr i vui vui nh sau: “N u tôi nói tôi tin h thì quý v s gi t tôi ngay. Còn n u tôi nói không tin thì h s gi t tôi.” Sau đó ông đ a ra nh n xét th c là gi a hai bên còn có nh ng đi u không tin t ng vào nhau. Chính vì th , theo ông t t c c n làm vi c chung v i nhau đ gi i to nh ng đi u đó.

Ông Đ i S đã tr i các câu h i liên quan đ n nhi u v n đ trong quan h bang giao Hoa K và Vi t Nam nh ph n ghi nh ng ý chính sau đây.

1. Ch ng trình Peace Corps và lãnh s m i.

Nh hai bên đã tho thu n sau chuy n đi Hoa K c a Th T ng Nguy n T n Dũng vào năm ngoái, Hoa K s gi i tình nguy n viên Peace Corps đ n Vi t Nam làm vi c. Hi n th i vẫn phòng Peace Corps trung ng đang làm vi c v i S Quán Vi t Nam Washington và S quán M i Vi t Nam đ hình thành ch ng trình. Đ án đ u tiên s là vi c hu n luy n giáo viên d y ti ng Anh t i các tr ng h c i Vi t Nam. Tuy nhiên vì s p có b u c , m i vi c s ph i ch đ n đ n sang năm, khi có m t chính quy n m i i Washington thì m i có nh ng h ng đi c th h n.

Vi c m thêm t ng lãnh s quán cũng th . Chính ph c a hai n c đã đ ng ý trên nguyên t c s m thêm lãnh s quán. Chính quy n liên bang cho Vi t Nam m thêm m t lãnh s quán và vi c Vi t Nam ch n Thành Ph Houston thì chính quy n liên bang đã thông báo cho th tr ng đ đây bi t. Hoa K cũng đang làm vi c v i phiá chính ph Vi t Nam v nh ng th t c, đ a bàn ho t đ ng, nh ng v n đ k thu t trong vi c ti n hành m lãnh s quán M i Đà N ng. Mau hay lâu, đi u này cũng tu thu c vào chính sách c a chính quy n m i vào năm t i.

Liên quan đ n s ph n đ i c a nhi u ng i Vi t đ a ph ng v vi c m lãnh s quán Vi t Nam t i Houston, Đ i S M nói h có quy n phát bi u ý ki n c a h . Tuy nhiên ông cho bi t cũng có nhi u ng i mu n có t ng lãnh s quán i Houston vì đi u đó giúp cho vi c phát tri n th ng m i, là đi u t t cho nhân dân hai n c.

2. Nhân quy n t i Vi t Nam

Đ i S Michalak n m v ng các v n đ liên quan đ n nhân quy n và ông đã nêu lên nhi u tr ng h p c th v i gi i ch c lãnh đ o c a Vi t Nam. Ông nói hi n nay có kho ng t 60 đ n 70 tù nhân đ c Hoa K đ c bi t quan tâm. Ông đ n ch ng tr ng h p c a các Lu t S Lê Th

Công Nhân và Nguyễn Văn Đài, cũng như Linh Mục Nguyễn Văn Lý là những người mà ông đã gặp. Ông nhận xét họ là những người can đảm, quyết tâm và chấp nhận hậu quả vì việc làm của mình. Còn những người khác hiện bị giam tù vì bất đồng chính kiến hay lý do tôn giáo, số quán M cũng đã có những buổi gặp mặt với họ hay thân nhân, gia đình họ. Ông luôn đòi hỏi những người Việt Nam là hãy đừng cho những người dân nước này bị do phát biểu ý kiến, tự do hội họp, tự do báo chí.

Đài S M cũng nói đến nhân quyền trong một lãnh vực riêng họ mà Hoa Kỳ đã và đang giúp Việt Nam cải thiện, như tự do các luật sư đoàn, giúp cải cách quốc hội Việt Nam để công chức này không còn là một công chức cây kiêng (rubber stamp) mà thực sự có quyền họ. Hoa Kỳ cũng giúp ngăn chặn việc buôn bán pháo nổ, bạo hành trong gia đình, giúp phòng ngừa ý thức họ về quyền lợi và chức năng của mình.

Những buôn người thì ngày nay chính quyền Việt Nam đã bắt đầu nhận thức được vấn đề. Hoa Kỳ đã tài trợ một vài chương trình thông tin truyền hình và video này qua hình thức MTV với một đội viên nhạc Rock. Nhà chức trách Việt cũng đã bắt giam hơn 20 người tự do công nhân này.

3. Đòi hỏi và tôn giáo

Với vấn đề tranh chấp Tòa Khâm S và Giáo X Thái Hà, ông Michalak có theo dõi sát. Khi được hỏi trong cuộc tiếp xúc với Giám Mục Ngô Quang Kiệt gần đây ông đã có những trao đổi gì, Đài S M trả lời rằng ông và giám mục bàn về tự do tôn giáo và theo lời giám mục Kiệt thì ngày nay các giám mục họ như được toàn quyền bổ nhiệm các linh mục trông coi xứ đạo. Giám mục Kiệt thì có những câu hỏi quan sát các cuộc tiếp xúc họ về nguy hiểm không, ông đòi hỏi cho biết là có.

Khi hỏi về quan điểm của Vatican, ông Michalak nói ông được Giám Mục Kiệt cho hay Vatican đã không nêu quan điểm về tranh chấp đất. Theo hiểu biết của ông Michalak thì chuyện đất là một nút nóng bỏng và từ năm 1997 đến nay đã có nhiều vụ khiếu kiện và đòi đất. Ông nói với giới chức Việt Nam là cần phải giải quyết vấn đề, còn không thì sẽ còn nhiều cuộc khiếu kiện kéo dài.

4. Kinh tế và hàng xuất khẩu

Trước sự kiện thực phẩm Trung Quốc có hàm độc tố cao, Đài S Michalak nhận xét là Việt Nam hiện Trung Quốc vì đã có những hoạt động và công nghệ nâng sự kiểm soát và kiểm tra lên cao sát với những tiêu chuẩn toàn cầu và đã làm việc với nhiều phái đoàn cao cấp của Hoa Kỳ sang Việt Nam trong 6 tháng qua, từ bộ trưởng đến các quan chức của các quan và an toàn thực phẩm và động vật, lo về tiêu chí. Việt Nam không muốn những hiểu biết mang tiếng xấu như một sự trừng phạt của Trung Quốc vì thực tế Trung Quốc là một thị trường lớn. Trong tình hình kinh tế toàn cầu suy thoái, Việt Nam có cần phải tăng cường hàng nhập vào Mỹ hiện, nhất là thực phẩm và hàng may mặc.

Đài S Michalak nhận xét là vì suy thoái kinh tế toàn cầu, nhất là ở Mỹ, số tiền người Việt gửi ngoại quốc và nộp các số tiền đi. Những hàng Việt ở Mỹ sẽ được tiêu dùng nhiều hơn vì đa số là hàng trung cấp. Khi những người dân Mỹ thấy hàng nhập khẩu rẻ, họ sẽ ít tiêu dùng hàng cao cấp, nhất là

hàng may mặc, mà số mua hàng trung cấp. Mặc tiêu thụ hàng Việt tại Mỹ là đầu chủ chốt của kinh tế Việt Nam.

Một điểm chốt cho Việt Nam nữa là đầu tư nước ngoài tính từ đầu năm đến là khoảng hơn 50 tỷ đô la. Nhờ thế Việt Nam vẫn là nơi hấp dẫn đầu kinh doanh. Việt Nam đã tạo ra lòng nghe dõ lòng tin cậy và lòng ngưỡng mộ của các tổ chức tài chính quốc tế như Ngân Hàng Thế Giới (WB), Quỹ Tiền Tế Quốc Tế (IMF) và có lòng thay đổi thích hợp trong chính sách, tuy trong lãnh vực nhân quyền thì chậm hơn.

Cũng tại buổi họp, Bác Sĩ Nguyễn Xuân Ngãi cho biết trong buổi tiếp tân tại hôm trước, Thứ Trưởng San Jose Chuck Reed và Nghị Viên Madison Nguyễn đã trao bằng khen ghi nhận lòng tin cậy của Đài S Michael W. Michalak nhận bằng tin nhân quyền và tin do dân chủ Việt Nam.

Bác Sĩ Nguyễn Xuân Ngãi là một nhà hoạt động công đồng và là một người bạn thân thiết trong chuyến đón ông Hoàng Minh Chính sang thăm Hoa Kỳ năm 2005.

(nguồn: bbcvietnamese.com)